

Nadere wijziging wet van 5 Juli 1910 (*Stbl.* n°. 181), tot regeling van de samenstelling hoogen raad, enz.

houding tot commiezen en hoofdcommiezen allerm minst ten ongunste is gewijzigd. Vóór 1 Mei j.l. toch was de verhouding: commies f 2800—3800 in 10 jaar, ambtenaar f 3500—4500 in 10 jaar, hoofdcommies f 4000—5000 in 10 jaar; nu wordt zij: commies f 2400—3400 in 14 jaar, ambtenaar f 3500—4500 in 10 jaar, hoofdcommies f 3400—4400 in 10 jaar. Het voordeel is dus aan den kant van den ambtenaar bij het Openbaar Ministerie. Een vergelijking ten aanzien van de mede in het Voorloopig Verslag genoemde substituut-griffiers in de rechtbanken 2de klasse leidt tot hetzelfde resultaat; de commiezen verliezen op een lagere wedde hetzelfde bedrag (f 400) als deze functionarissen op een hoogere wedde, terwijl bovendien de commiezen het nadeel hebben van de verlenging der schalen. In tweërlei opzicht zijn de substituut-griffiers dus in het voordeel.

De gelijkstelling van de rechtbank en het gerechtshof te 's-Gravenhage met de overeenkomstige colleges van Amsterdam en Rotterdam is bij de algemeene herziening, die in 1918 heeft plaats gevonden, overeenkomstig de voorstellen, gedaan door de Commissie-Stork, aanvaard en in 1920 gehandhaafd. Daarop terug te komen en de rechtbank en het gerechtshof te 's-Gravenhage terug te brengen tot het peil van de overige rechtbanken 1ste klasse komt, — ook al zou zulks om het financieel gevolg onder de tegenwoordige omstandigheden aantrekkelijk zijn — den ondergeteekende toch niet gewettigd voor. Men moet daarbij trouwens niet uitsluitend op het verschil in levensstandaard afgaan, doch ook het verschil in werkzaamheid in acht nemen. En nu is nog weder bij de behandeling onlangs van hoofdstuk IV van de Staatsbegroting voor 1925 sterk geklaagd over de overbelasting, waaronder de rechtbank te 's-Gravenhage gebukt gaat. Dit te beantwoorden met een extra-verlaging komt den ondergeteekende niet dienstig voor. Men geve zich bovendien rekenschap van de bijzondere positie, die de colleges te 's-Gravenhage innemen en welke in toenemende mate den arbeid in die colleges verzwaart, dat n.l. de rechtbank te 's-Gravenhage in eersten aanleg en het Hof aldaar in hooger beroep het forum is, waarvoor bij uitsluiting de Staat kan worden gedagvaard.

De vraag, of de korting op de wedden van eertijds f 6000 niet tot f 500 ware te beperken, vindt in het vorenstaande reeds hare beantwoording. Ofschoon op zichzelf een bedrag van f 100 meer of minder uiteraard niet van doorslaande betekenis is — dit geldt overigens zoowel voor het vragen als voor het afwijzen — zoo zou toch de verhouding tot de overeenkomstige functiën in het Bezoldigingsbesluit door de gewenschte tegemoetkoming worden verbroken.

Artikel I.

De wedde van den raadsheer in den Hoogen Raad is thans gelijk aan die van een hoogleeraar aan een Rijksuniversiteit en een secretaris-generaal aan een Departement van Algemeen Bestuur. Een vergelijking met de wedde van een hoogleeraar aan de gemeentelijke universiteit te Amsterdam levert ongetwijfeld een minder bevredigend resultaat, doch dit is een bezwaar, hetwelk voor alle wedden van Rijksambtenaren wordt gevoeld en hetwelk uiteraard niet voor één categorie kan worden weggenomen.

Intusschen kan de ondergeteekende toegeven, dat in het geheel van de verhoudingen van de salarissen voor de rechterlijke macht de raadsheeren van den Hoogen Raad inderdaad niet de juiste plaats innemen. Die raadsheer toch, die vroeger f 500 uitging boven en later gelijk stond met den vice-president van het Hof te Amsterdam, terwijl hij eerst f 1000 en daarna f 500 meer genoot dan de vice-president van het Hof te

's-Gravenhage, staat thans f 500 beneden evenbedoelde functionarissen, gelijk ook beneden de presidenten der arrondissements-rechtbanken te Amsterdam, Rotterdam en 's-Gravenhage, boven wie hij vroeger steeds is uitgegaan. Een en ander is het gevolg daarvan, dat de consequentie van ten aanzien van de overige leden van de rechterlijke macht bij de opvolgende herzieningen aangebrachte wijzigingen voor de leden van den Hoogen Raad niet voldoende in het oog is gehouden. Uit hoofde van het vorenstaande is de ondergeteekende, hoezeer hij in het algemeen bij de onderhavige herziening aan de bestaande verhoudingen heeft vastgehouden, te rade geworden, dat, in aanmerking genomen ook het groote belang om voor ons hoogste rechtscollege de recruteering zoo gunstig mogelijk te stellen, de wedden van de raadsheeren in — en daarmede ook van de advocaten-generaal bij — den Hoogen Raad op f 9000 dienen te worden gehandhaafd. Hun wedde zal aldus aan die van den vice-president bij het Hof te Amsterdam en den Haag en van den president bij de rechtbanken te Amsterdam, Rotterdam en 's-Gravenhage gelijk worden, terwijl ook de verhouding tot de leden van rechtbank en Hof — onderscheidenlijk f 7000, f 8000 en f 9000 — de juiste wordt. Dienovereenkomstig is het ontwerp gewijzigd. Ook aldus blijft de verhooging sinds 1914 tot 38 pct. beperkt.

Voor de vermindering van de salarissen der griffiers bij de gerechtshoven te 's-Hertogenbosch, Arnhem en Leeuwarden — een vermindering, die voor deze functionarissen neerkomt op een handhaving van de korting van 10 pct., zooals die thans reeds geldt — zal de ondergeteekende mogen verwijzen naar hetgeen terzake onder de Algemeene Beschouwingen is opgenomen. Toegegeven kan worden, dat deze functionarissen niet in die mate in de algemeene verhooging hebben gedeeld als met name de leden der rechterlijke macht met rechtspraak belast, doch dit is destijds weloverwogen geschied uit aanmerking dat de bestaande verhouding van de griffiers tot de rechtsprekende magistraten niet juist kon worden geacht. Daarop voor de in het Verslag genoemde griffiers terug te komen komt den ondergeteekende niet juist voor. Zulks zou trouwens verstrekkende consequenties hebben, omdat een wijziging ten deze voor de griffiers ook in de andere colleges zou moeten doorwerken.

Een speciale bezoldiging voor de leden van de Rechtbank, met een bijzondere taak belast, komt den ondergeteekende, althans voor het tegenwoordige, niet gewettigd voor.

De Minister van Justitie,
HEEMSKERK.

221. 6.

NOTA VAN WIJZIGING.

(Ingezonden bij brief van 5 December 1924.)

In het bij **artikel I** voorgestelde nieuwe artikel 1 van de wet van 5 Juli 1910 (*Staatsblad* n°. 181), wordt in plaats van f 8500 telkens gelezen f 9000.